

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapă județeană, 18 februarie 2017

Școli cu predare în limba română

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul de lucru este de 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

Citește cu atenție cele două texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate:

A.

Fiindcă e mai ușor, orașul nostru e făcut direct pe-un nor. Undeva mai departe, într-o vale fără fund, pufăie întruna o locomotivă, de ține norul nou și rotund. Sau strănută un vulcan, aruncând în sus ceață de foc, iar un copil stă lângă el și-i strigă „noroc!”. (...) Casele cu zăpadă pe chipiuri au în loc de acoperișuri schiuri. Aluneci, aluneci cu ele și când te poticnești, cazi direct în casă și te-ncălzești. Lângă foc, ascultând geamurile ninse, stă mama cu brațele-ntinse. (...)

Cineva poveștile frumoase le-a făcut aici de-a-ndoaselea. Vulturii merg prin zăpadă pe picioare, ca moșu-meu Petru, iar găinile zboară pe cer cu aripi de-un metru.

Lupul, oaia, iepurele, animalele fundamentale, intră altfel în poveștile principale.

Iepurele, de exemplu, nu mai sare în gura lupului fără să clipească, cu o precizie nemțească.

În orașelul copiilor poți cel mai ușor să schimbi lucrurile de la sensul lor. Să miști orice munte care prost stă, nu ca în alte părți unde, dacă muți un scaun, te costă. De la roțile stelelor eu pot să fur cauciucul din jurul lor; sau să merg cu ele pe străzi ca pe o bicicletă, anunțând pe la casele oamenilor cine știe ce veste secretă. Minunea aici pare nimic, asta vreau să zic.

(Marin Sorescu, *Capitala Bazaconiei*)

B.

Copiii nu ne-au așteptat pe noi, adulții, să ne dăm seama cât de importantă și serioasă este joaca lor. De sute și mii de ani ei își văd de jocul lor, inventează jucării și rime noi, imaginează lumi imposibile și repetă de fiecare dată, cu fiecare joc, cu o dezinvoltură* pe care noi, adulții, am pierdut-o, facerea lumii.

Fiecare copil este un mic demiurg* care recrează lumea de fiecare dată când își înșiră jucăriile pe covorul din sufragerie sau în praful din ogradă. Expoziția „De-a facerea lumii. Jocuri și jucării”, cea de-a șasea expoziție din cadrul Muzeului Copilăriei, este deschisă la Muzeul Țăranului Român între 19 și 30 decembrie pentru toți cei dispuși să exploreze forța incredibilă și fragilitatea înduioșătoare a jucăriilor de azi și de ieri.

Expoziția adună jucării de acum 100 de ani și jucării moderne, păpuși de paie, șotronul desenat pe asfalt, jucării din lut modelate special pentru expoziție, dar și piese rare din colecția Muzeul Țăranului Român.

(<http://www.muzeultaranuluiroman/muzeul-copilariei-ne-cheama-la-joaca!>)

*dezinvoltură - naturalețe, atitudine sau comportare firească, degajată;

*demiurg - denumire dată divinității, creatorul universului.

SUBIECTUL I – Lectura - 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional – 12 puncte

1. Transcrie, din textul A, două figuri de stil diferite pe care să le numești. **6 puncte**
2. Explică, în 30-50 de cuvinte, semnificația secvenței din textul B: *Fiecare copil este un mic demiurg care recrează lumea de fiecare dată când își înșiră jucăriile pe covorul din sufragerie sau în praful din ogradă.* **6 puncte**

b. Scriere despre textul ficțional/ nonficțional – 30 de puncte

Scrie o compunere de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile textului literar, utilizând spre exemplificare secvențe din textul A.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea nuanțată a particularităților textului literar (cu referire la scopul comunicării, limbaj, imagini artistice și figuri de stil);
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe potrivite din textul-suport;
- originalitate în valorificarea informației;
- respectarea numărului de cuvinte solicitate.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Valorificând experiența proprie, redactează o compunere de 100-150 de cuvinte despre bucuria copiilor de a-și crea propriul univers prin joc.

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Scrie câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate în textul A: *întruna, te poticnești, secretă* și al cuvintelor subliniate în textul B: *inventează, ogradă.* **5 puncte**
2. Transcrie, din textele suport, cinci cuvinte formate prin derivare. **5 puncte**
3. Scrie cinci termeni din familia lexicală a cuvântului *copil*. **5 puncte**
4. Transcrie, din textul A, două cuvinte cu vocale în hiat, iar din textul B, trei cuvinte conținând diftongi diferiți. **5 puncte**
5. Indică numărul sunetelor din cuvintele: *ceață, chipiuri, aluneci, cineva, expoziția.* **5 puncte**
6. Explică rolul virgulelor din secvența selectată din textul A: *Lupul, oaia, iepurele (...) intră altfel în poveștile principale.* **5 puncte**
7. Precizează valoarea morfologică a verbului *a fi* din secvența *Fiecare copil este un mic demiurg* (textul B) și alcătuiește un enunț cu o altă valoare morfologică a acestuia, pe care o vei numi. **5 puncte**
8. Precizează modul verbului *cazi* (textul A) și scrie cele patru forme ale timpului trecut la modul indicativ, persoana I, numărul singular. **5 puncte**
9. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate din enunțul selectat din textul A: *De la roțile stelelor eu pot să fur cauciucul din jurul lor; sau să merg cu ele pe străzi ca pe o bicicletă, anunțând pe la casele oamenilor cine știe ce veste secretă.* **5 puncte**
10. Construiește cinci enunțuri în care substantivul *jucărie* (textul B) să îndeplinească funcțiile sintactice de subiect, nume predicativ, atribut, complement în cazul acuzativ și complement în cazul dativ. **5 puncte**

Clasa a V-a, școli cu predare în limba română

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Clasa a V-a

Etapă județeană, 18 februarie 2017

Școli cu predare în limba română

BAREM DE CORECTARE

SUBIECTUL I - Lectura - 50 de puncte

a. Înțelegerea textului ficțional/ nonficțional (12 puncte)

1. Se acordă 2p.+2p. pentru transcriere și 1p.+1p. pentru numire; 4p+2p = **6 puncte**
2. Explicarea convingătoare și nuanțată a semnificației, cu raportare la fragment și respectarea numărului de rânduri – 6p./ explicarea parțială – 4p./ simplă încercare – 2p.; – **6 puncte**

b. Scriere despre textul literar (30 de puncte)

Se punctează următoarele aspecte:

- prezentarea nuanțată a particularităților textului literar (cu referire la scopul comunicării, limbaj, imagini artistice și figuri de stil) – 12p./ 9p./ 6p./ 3p. – **12 puncte**
- utilizarea, pentru exemplificare, a unor secvențe adecvate – 8p./ 6p./ 4p./ 2p – **8 puncte**
- organizarea ideilor în scris - 4p./ 2p. – **4 puncte**
- originalitate în valorificarea informației - 4p./ 2p. – **4 puncte**
- respectarea numărului de rânduri solicitate – **2 puncte**.

Redactarea răspunsului la punctul b – 8 puncte

Unitatea compoziției - **1p**; registrul de comunicare, stilul și vocabularul - **1p**; coerența textului - **1p**; ortografia - **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); punctuația – **2p** (0-2 greșeli - 2p; 3-4 greșeli - 1p; mai mult de 4 greșeli – 0p); așezarea în pagină - **1p**.

SUBIECTUL al II-lea – Practica rațională și funcțională a limbii - 10 puncte

Redactarea unui text nuanțat și convingător despre bucuria copiilor de a-și crea propriul univers prin joc, valorificând experiența proprie – **10 puncte**;

(În funcție de calitatea și originalitatea textului creat, se pot acorda 10p./ 8p./ 6p./ 4p./ 2p.).

SUBIECTUL al III-lea – Elemente de construcție a comunicării - 50 de puncte

1. Găsirea sinonimelor potrivite – 5x1p. = **5 puncte**
2. Identificarea corectă a cuvintelor derivate – 5x1p. = **5 puncte**
3. Scrierea celor cinci termeni din familia lexicală – 5x1p. = **5 puncte**
4. Transcrierea corectă a cuvintelor cu hiat și diftong – 5x1p. = **5 puncte**
5. Indicarea corectă a numărului de sunete – 5x1p. = **5 puncte**
6. Explicarea adecvată a rolului virgulelor din secvența dată - **5 puncte**
7. Precizarea valorii morfologice a verbului *a fi* – 2p.; construirea corectă a enunțului – 2p.; numirea noii valori – 1p.; 2p.+2p.+1p. = **5 puncte**
8. Precizarea corectă a modului verbului – 1p; scrierea corectă a celor patru forme ale timpului trecut – 4x1p.; 1p.+4p.= **5 puncte**
9. Precizarea funcțiilor sintactice corecte – 5x1p.= **5 puncte**
10. Folosirea corectă a funcțiilor sintactice în enunțuri – 5x1p. = **5 puncte**

Se acordă **10 puncte** din oficiu.

Total: **120 de puncte**.